

Fons especialitzat de còmics de la Biblioteca Can Sumarro de l'Hospitalet de Llobregat

Concepció GUÀRDIA, Javier NIETO

La comiecteca de la Biblioteca Can Sumarro es va inaugurar el mes d'abril de l'any 1994 i disposa de 1.998 títols (31 de setembre de 2002). A aquests títols s'ha d'afegir una selecció creixent de monografies sobre tècniques del còmic i també sobre els seus aspectes socioculturals.

La comiecteca d'adults actualment està ubicada, amb un mobiliari especial, en la sala de novel·la. En la remodelació que es preveu fer properament a la biblioteca, la secció de còmics té reservat un espai exclusiu i singular que ajudarà a potenciar la idea d'especialització dins la xarxa de biblioteques públiques de l'Hospitalet.

És, després de la novel·la, el fons que més surt en préstec. Concretament, l'any 2001, d'un total de 43.771 préstecs (dels quals 22.870 eren d'audiovisuals i revistes), 2.373 van ser còmics (l'11 % dels llibres); la xifra augmenta fins a 3.278 préstecs si es pren en consideració el període que va de setembre de 2001 a setembre de 2002.

Com a dada anecdòtica, es pot afegir que el còmic més prestat durant 2001 va ser el volum 4, *Cantidad necesaria*, de la sèrie *Mujeres alteradas*, de Maitena. Curiosament, *Cantidad necesaria* —que es podria considerar com un valor segur per a les nostres biblioteques, tant per la seva qualitat com per l'interès que desperta— només es pot trobar en 23 de les gairebé 350 biblioteques públiques catalanes.

Model de col·lecció

Des de la creació de la comiecteca s'ha intentat defugir especialitzacions extremes, sobretot perquè durant bastants anys Can Sumarro ha estat l'única biblioteca de la ciutat de l'Hospitalet amb un fons important d'aquest tipus de material.

Hi ha una bona representació del còmic històric espanyol (*El capitán Trueno*, *El guerrero del antifaz*, etc.) i dels clàssics europeus (especialment francòfons: Derib, Goscinny, Hergé, com a exemples). D'altra banda, apro-

Concepció Guàrdia. Directora de la Biblioteca Can Sumarro.

Javier Nieto. Bibliotecari del Servei de Biblioteques i del Patrimoni Bibliogràfic de la Generalitat de Catalunya.

ximadament un 10 % del fons és de còmic nord-americà: recopilacions dels grans herois (*Batman*, *Flash Gordon*, *Superman* i d'altres), les millors historietes dels anys quaranta i cinquanta i còmic clàssic americà (*El príncipe Valiente*, de H. R. Foster, *Terry y los piratas*, de M. Caniff, etc.).

Últimament s'ha fet un esforç per a posar al dia la col·lecció de *manga*, que era, probablement, el gènere més desatès, encara que sempre hi ha hagut una certa representació d'europèus que dibuixen amb estil *manga*. S'ha intentat no descurar tampoc autors que poden ser considerats més *underground* i trencadors (Robert Crumb i Ralf König, entre d'altres).

Adquisició de fons

La biblioteca sempre ha destinat a còmics una part fixa del pressupost d'adquisicions. Aquest pressupost ha augmentat molt significativament durant l'últim exercici, en arribar al 5% del total.

També l'últim any s'ha tornat a l'antiga pràctica de comprar en llibreries especialitzades en el gènere. Això pot comportar a la biblioteca alguns inconvenients afegits de gestió: més proveïdors amb qui tractar, més factures per a tramitar... Ajuda enormement, pel contrari, a mantenir el fons actualitzat i, sobretot, a completar forats. Aquests forats estan provocats tant per no haver pogut fer compres en el seu moment com pels furtus –saqueigs, en ocasions– a què és sotmès el fons; en concret, un estudi realitzat l'octubre de 2000 va donar l'esfereïdor resultat d'un 33 % del fons «perdut» (val a dir que, a hores d'ara, Can Sumarro no té cap sistema antifurtus); vegem-ho, però, en positiu: aquesta dada pot mostrar, d'alguna manera, el gran interès que els còmics susciten entre els usuaris de la biblioteca.

D'altra banda, el personal encarregat d'adquisicions també es manté al dia visitant els salons del còmic i del *manga* que anualment se celebren a Barcelona i a l'Hospitalet, respectivament. Potser és el moment de plantejar-se un salt endavant i proposar l'assistència de les biblioteques públiques en aquests esdeveniments no ja com a simples receptores d'informació, sinó també com a centres actius de difusió d'aquesta mena de material i comptar-hi, doncs, amb algun tipus de representació.

Usuaris

L'usuari és gairebé exclusivament masculí, des d'adolescents (més inclinats a novetats i superherois) a adults joves (còmic europeu i *underground*) i adults de mitjana edat (lectors dels clàssics).

Segurament, del fet que el còmic interessi molt més als homes que a les dones se'n podrien extreure conclusions de caire sociològic; sí, però, quines...? De tota manera, cal no oblidar, per acabar de donar un cert toc de complexitat a la qüestió, que, curiosament, el còmic més prestat a Can Sumarro l'any passat –ja s'ha esmentat a la introducció– és un de dibuixat i escrit per una dona i que exposa els diversos punts de vista i les variades formes de relacionar-se amb el món de moltes dones diferents.

Processament tècnic

Els còmics reben el mateix tractament físic i catalogràfic que la resta de documents de la biblioteca. Tot el fons està catalogat en el catàleg automatitzat.

Des del començament, seguint pràctiques que després s'han generalitzat entre les biblioteques públiques catalanes, s'ha posat una signatura molt senzilla: C i tres inicials. En un principi es posaven les inicials del personatge principal, perquè sovint hi ha canvis d'autors i d'il·lustradors –sobretot en certs còmics nord-americans que s'identifiquen més amb un editor que no pas amb un autor–. Però en la mesura que això provocava certes distorsions i no es podia fer de manera generalitzada –perquè no sempre era escaient–, es va optar per posar les tres inicials de l'entrada principal, com a la resta de documents. Quan ha estat possible, s'han canviat totes les signatures per a uniformitzar-les.